

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بانتكدارى الكترونيكى

مدرس : احمد عاقلى

چکیده:

رشد و گسترش روز افزون فناوری ارتباطات، انقلابی را در ابعاد مختلف زندگی انسانها و عملکرد سازمانها ایجاد کرده است. این فناوری روشهای کارکرد و نگرش افراد، سازمانها و دولتها را دگرگون ساخته و باعث ایجاد صنایع نوین، مشاغل جدید و خلاقیت در انجام امور شده است. ظهور پدیده‌هایی چون کسب و کار الکترونیک، تجارت الکترونیک و بانکداری الکترونیک از نتایج عمده نفوذ و گسترش فناوری اطلاعات در بعد اقتصادی است. کشور ما در عرصه حضور و به کارگیری تجارت و بانکداری الکترونیک، کشوری جوان است و تا رسیدن به وضعیت مطلوب راه درازی در پیش رو دارد.

در زمینه بانکداری الکترونیک تاکنون فعالیتهای گسترده‌ای صورت گرفته، لیکن نبود برخی زیر ساختها در ابعاد مختلف موجب کندی این فعالیتهای شده است. در این مقاله سعی شده تا ضمن ارائه مفاهیم و تعاریف، ویژگیها و الزامات بانکداری الکترونیک، ابزارها و کانال های بانکداری الکترونیک معرفی شود و وضعیت هر یک به صورت اجمالی مورد بررسی قرار گیرد.

مقدمه:

یکی از ابزارهای ضروری برای تحقق و گسترش تجارت الکترونیک، وجود سیستم بانکداری الکترونیک است که همگام با سیستم‌های جهانی مالی و پولی عمل و فعالیت‌های مربوط به تجارت الکترونیک را تسهیل کند. در حقیقت می‌توان گفت که پیاده‌سازی تجارت الکترونیک، نیازمند تحقق بانکداری الکترونیک است. استفاده از سیستم‌های الکترونیک در موسسات مالی و اعتباری جهان به سرعت رو به گسترش بوده و تعداد استفاده‌کنندگان از خدمات بانکداری الکترونیک روز به روز در حال افزایش هستند.

براساس گزارش تحقیقاتی موسسه Data Monitor (از مراکز برجسته تجزیه و تحلیل اطلاعات بانکداری در اروپا) آمار استفاده‌کنندگان از سیستم‌های بانکداری الکترونیک در هشت کشور فرانسه، آلمان، ایتالیا، هلند، اسپانیا، سوئد، سوئیس و انگلیس از ۴/۵ میلیون نفر در سال ۱۹۹۹ به حدود ۲۲ میلیون نفر در سال ۲۰۰۴ رسیده است. در سال ۲۰۱۵ بیش از ۹۵ درصد شرکت‌های فعال در کشورهای توسعه یافته حداقل از یکی از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده می‌کنند.

تعريف بانکداری الکترونیک:

برای بانکداری الکترونیک تعاریف گوناگونی ارائه شده که از آن جمله می‌توان به تعاریف زیر اشاره کرد:

✓ بانکداری الکترونیک را می‌توان استفاده از تکنولوژی پیشرفته شبکه‌ها و مخابرات، جهت انتقال منبع (پول) در سیستم بانکداری معرفی کرد.

✓ فراهم آوردن امکان دسترسی مشتریان به خدمات بانکی با استفاده از واسطه‌های ایمن و بدون حضور فیزیکی

✓ استفاده مشتریان از اینترنت برای سازماندهی، آزمایش و یا انجام تغییرات در حساب‌های بانکی خود و یا سرمایه‌گذاری و بانک‌ها برای ارائه عملیات و سرویس‌های بانکی.

✓ ارائه مستقیم خدمات و عملیات بانکی جدید و سنتی به مشتریان از طریق کانال‌های ارتباطی متقابل الکترونیک.

ویژگی های بانکداری الکترونیک:

✓ از ویژگی های بانکداری الکترونیکی آن است که لازم نیست تا مشتریان برای دریافت و پرداخت وجه خود صف طولی در شعبه تشکیل دهند. (کاهش بروکراسی بانکی)

✓ هدف بانکداری الکترونیکی به حداقل رساندن حضور مردم در بانک است.

✓ کاهش نرخ سود باعث ایجاد حساسیت در تفاوت سود پرداختی و دریافتی سیستم بانکی است.

مزایای بانکداری الکترونیک:

✓ مزایای بانکداری الکترونیک را می‌توان از دو جنبه **مشتریان** و **مؤسسات مالی** مورد توجه قرار داد.

✓ از دید مشتریان می‌توان به صرفه‌جویی در هزینه‌ها، صرفه‌جویی در زمان و دسترسی به کانال‌های متعدد برای انجام عملیات بانکی نام برد.

✓ از دید مؤسسات مالی می‌توان به ویژگی‌هایی چون ایجاد و افزایش شهرت بانک‌ها در ارائه نوآوری، حفظ مشتریان علیرغم تغییرات مکانی بانک‌ها، ایجاد فرصت برای جست‌وجوی مشتریان جدید در بازارهای هدف، گسترش محدوده جغرافیایی فعالیت و برقراری شرایط رقابت کامل را نام برد.

✓ بر اساس تحقیقات مؤسسه Data Monitor مهم‌ترین مزایای بانکداری الکترونیک عبارتند از: تمرکز بر کانال‌های توزیع جدید، ارائه خدمات اصلاح شده به مشتریان و استفاده از راهبردهای تجارت الکترونیک.

✓ البته **مزایای بانکداری الکترونیک از دیدگاه‌های کوتاه‌مدت، میان مدت و بلندمدت** نیز قابل بررسی است: رقابت یکسان، نگهداری و جذب مشتری از جمله مزایای بانکداری الکترونیک در **کوتاه‌مدت** (کمتر از یکسال) هستند.

در **میان‌مدت** (کمتر از ۱۸ ماه) مزایای بانکداری الکترونیک عبارتند از: یکپارچه‌سازی کانال‌های مختلف، مدیریت اطلاعات، گستردگی طیف مشتریان، هدایت مشتریان به سوی کانال‌های مناسب با ویژگی‌های مطلوب و کاهش هزینه‌ها.

کاهش هزینه پردازش معاملات، ارائه خدمات به مشتریان بازار هدف و ایجاد درآمد نیز از جمله مزایای **بلندمدت** بانکداری الکترونیک هستند.

سیستم های بانکداری الکترونیک:

بانکداری الکترونیک شامل سیستم‌هایی است که مشتریان موسسات مالی را قادر می‌سازد تا **در سه سطح اطلاع رسانی، ارتباط و تراکنش** از خدمات و سرویس‌های بانکی استفاده کنند

الف - **اطلاع رسانی:** این سطح ابتدایی ترین سطح بانکداری اینترنتی است. بانک اطلاعات مربوط به خدمات و عملیات بانکی خود را از طریق شبکه‌های عمومی یا خصوصی معرفی می‌کند.

ب - **ارتباطات:** این سطح از بانکداری اینترنتی امکان انجام مبادلات بین سیستم بانکی و مشتری را فراهم می‌آورد. ریسک این سطح در بانکداری الکترونیک بیشتر از شیوه سنتی است و بنابراین، برای جلوگیری و آگاه ساختن مدیریت بانک از هرگونه تلاش غیر مجاز برای دسترسی به شبکه اینترنتی بانک و سیستم های رایانه‌ای به کنترل‌های مناسبی نیاز است.

ج - **تراکنش:** این سیستم متناسب با نوع اطلاعات و ارتباطات خود، از بالاترین سطح ریسک برخوردار است و باید سیستم امنیتی قوی بر آن حاکم باشد. در این سطح مشتری در یک ارتباط متقابل قادر است تا عملیاتی چون پرداخت صورتحساب، صدور چک، انتقال وجه و افتتاح حساب را انجام دهد.

شاخه های بانکداری الکترونیک:

انواع مختلف بانکداری الکترونیک عبارت‌اند از:

- ✓ بانکداری اینترنتی
- ✓ بانکداری مبتنی بر تلفن همراه و فناوری‌های مرتبط با آن
- ✓ بانکداری تلفنی
- ✓ بانکداری مبتنی بر نمابر
- ✓ بانکداری مبتنی بر دستگاه‌های خودپرداز
- ✓ بانکداری مبتنی بر پایانه‌های فروش
- ✓ بانکداری مبتنی بر شعبه‌های الکترونیکی

کانال‌های بانکداری الکترونیکی:

برای ارائه خدمات بانکداری الکترونیکی کانال‌های متعددی وجود دارد که برخی از آنان عبارت‌اند از:

✓ رایانه‌های شخصی

✓ کیوسک

✓ شبکه‌های مدیریت یافته

✓ تلفن ثابت و همراه

✓ دستگاه‌های خودپرداز

✓ پایانه‌های فروش

در روش شبکه‌های مدیریت یافته، بانک‌ها برای ارتباط با مشتریان خود از شبکه‌هایی که ایجاد شده؛ استفاده می‌کنند.

در روش اینترنت با رایانه‌های شخصی، بانک از طریق ایجاد یک پایگاه اینترنتی و معرفی آن به مشتریان با آنها ارتباط متقابل برقرار کرده و ارائه خدمت می‌کند.

در روش بانکداری تلفنی، تلفن (اعم از تلفن ثابت و همراه) وسیله ارتباطی بانک با مشتریان خود بوده و از این طریق خدمات بانکی عرضه می‌شود.

با استفاده از ماشین‌های خودپرداز نیز بانکها می‌توانند خدمات متنوعی از قبیل ، ، انتقال وجوه، پرداخت صورتحساب، قبوض و غیره را به مشتریان خود ارائه دهند.

تاریخچه بانکداری الکترونیک در ایران:

سابقه فعالیت‌های بانکداری الکترونیک در ایران به سال ۱۳۵۰ برمی‌گردد. در آن موقع بانک تهران با در اختیار گرفتن بین ۷ تا ۱۰ دستگاه خودپرداز در شعبه‌های خود نخستین تجربه پرداخت اتوماتیک پول را تنها در همان شعبه نصب شده بر عهده داشتند.

اواخر دهه ۱۳۶۰ بانک‌های کشور با توجه به کاربرد کامپیوتر شخصی و احساس نیاز به اتوماسیون عملیات بانکی به رایانه‌ای کردن عملیات بانکی پرداختند.

طرح جامع اتوماسیون بانکی پس از مطالعه و بررسی‌های گوناگون در قالب پیشنهادی برای تحولی جامع در برنامه‌ریزی فعالیت‌های انفورماتیکی بانک‌ها به مسئولان شبکه بانکی ارائه شد که با مصوبه مجمع عمومی بانک‌ها در سال ۷۲ طرح جامع اتوماسیون سیستم بانکی شکلی رسمی به خود گرفت.

طی سال‌های ۷۲ و ۷۳ جرقه‌های ایجاد سویچ ملی جهت بانکداری الکترونیکی زده شد و در همان راستا شبکه ارتباطی بین بانک ملی و فروشگاه‌های شهروند ایجاد شد.

در خرداد ۱۳۸۱ مجموعه مقررات حاکم بر مرکز شبکه تبادل اطلاعات بین بانکی موسوم به **شتاب** به تصویب رسید. بدین سان اداره شتاب بانک مرکزی در ۱۳۸۱/۴/۱ تأسیس و با هدف فراهم کردن زیرساخت بانکداری الکترونیکی آغاز به کار کرد.

شتاب:

شتاب با ایجاد ارتباط بین دستگاه های خود پرداز سه بانک رسماً متولد شد (بانک-های کشاورزی، توسعه صادرات و صادرات ایران) در حال حاضر بیشتر بانک-های ایران بطور مستقیم طرح-های بانکداری الکترونیکی خود را پیش برده و می برند.

بانک ملی با طرح سیبا، بانک تجارت با طرح SGB، بانک صادرات با طرح سپهر، بانک رفاه با طرح جاری همراه، بانک کشاورزی با طرح مهر، بانک ملت با طرح جام و بانک-های خصوصی با طرح بانکداری ۲۴ ساعته و به صورت مجزا و منفرد، بانکداری الکترونیکی را در حوزه تحت پوشش خود تجربه کرده و می کنند.

اجزای بانکداری الکترونیک در ایران:

۱- انواع کارت ها

- کارت های اعتباری و بدهی : در حال حاضر بیش از ۲/۸ میلیون کارت از سوی بانکهای تجاری صادر شده است.
- کارت های غیر بانکی : برخی موسسات غیر بانکی اقدام به انتشار کارت های خرید مانند تمین و سایپا کارت نموده اند.

۲- شبکه شتاب

این يك شبکه Online ملی است و خدمات مربوط به کارت های بدهی را انجام می دهد و کارت های بدهی داخلی را بین بانک ها تسویه می نماید.

۳- سیستم تسویه بین بانکی مبادلات ارزی

این سیستم با استفاده از سوئیفت روی خط بین شعبه مرکزی بانکهای تجاری عمل می کند و بانک مرکزی نقش تسویه کننده را بر عهده دارد.

۴- شبکه سوئیچ عملیات خرد بانکی و بین بانکی

این سیستم از طریق ATM در حال حاضر بین شعب مرکزی دو بانک تجاری به صورت آزمایشی در حال اجرا است.
۵- شبکه مرکزی سوئیفت

سوئیفت یک انجمن تعاونی غیر انتفاعی است که در ماه می ۱۹۷۳ میلادی توسط ۲۳۹ بانک از پانزده کشور اروپایی و آمریکای شمالی راه اندازی شد و هدف از آن جایگزینی روشهای ارتباطی غیر استاندارد کاغذی و یا از طریق تلکس در سطح بین الملل با یک روش استاندارد شده جهانی بود.

از دیگر اجزاء بانکداری الکترونیک ایران می توان به دستگاههای خودپرداز، شعب مکانیزه، کارتهای هوشمند، تلفن بانک و فاکس بانک و غیره اشاره نمود.

عملیات ده گانه بانکداری الکترونیک در ایران:

① روابط عمومی:

روابط عمومی کارکنان با مشتریان یکی از ابزارهای مناسب جهت تحقق بانکداری الکترونیکی است، تاجایی که اگر کارکنان بتوانند فقط ۲۰ درصد از نیازهای مشتریان خود را برآورده نمایند سرمایه بانک دو برابر خواهد شد.

در دین مبین اسلام این مطلب به طور زیبایی بیان شده که بهترین عبادت را خدمت به مردم دانسته و هیچ عبادتی را برتر از خدمت به خلق نمی داند و ائمه معصومین (ع) می فرمایند: مردم همواره ولی نعمت ما هستند.
به طور قطع این نوع تفکر، موجب شکوفایی جامعه خواهد شد.

2 تغییر نگرش بعضی از مدیران:

قبل از اجرای هرگونه عملیاتی در مورد بانکداری الکترونیکی بایستی نوع نگرش مدیران را تغییر داد.

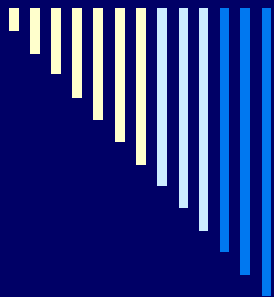
چرا که موفقیت هر سازمان، مؤسسه، شرکت، وزارتخانه و هر کشور مرهون تلاش های مدیران موفق آن می باشد.

پس قبل از مهیا نمودن فناوری و ابزارآلات بانکداری الکترونیکی بایستی نوع نگرش مدیران اقتدارمدار را تغییر داد که یکی از عوامل مثبت این امر به حذف انتصابات صنفی، قومی و قبیله ای منجر خواهد شد.

اگر تغییر در نگرش و تفکر مدیران حاصل نگردد، سیستم بانکی هرگز به اهداف از پیش تعیین شده خود نخواهد رسید.

③ استفاده از ابزارهای الکترونیکی پیشرفته:

برای الکترونیکی شدن بانکداری حرکت های خوبی صورت گرفته که این حرکت ها شامل سیستم هایی مانند: کارت اعتباری، حساب های الکترونیکی، حساب ها و معاملات ارزی بین المللی، معاملات سلف، معاملات سوآپ و انجام عملیات سوئیفت، اعتبارات اسنادی بین المللی به روش پرداخت یوزانس داخلی، عادی، فاینانس، ری فاینانس می باشد.

4 کارت هوشمند POS:

در این سیستم مشتری می تواند مبالغی در حساب سپرده کوتاه مدت، قرض الحسنه یا هر دو حساب داشته باشد. مشتری با واریز وجه در حساب کوتاه مدت خود سود دریافت می کند و در حساب قرض الحسنه نیز از امتیاز قرعه کشی بانک برخوردار می شود.

با انتخاب هر یک از موارد فوق پس از واریز وجه در یکی از شعبه های بانک ملی، سپه، ملت، تجارت، صادرات، حداقل پس از یک هفته کارتی به نام مشتری با رمز محرمانه برای وی ارسال می شود.

تفاوت این کارت با عابر کارت در این است که در کارت هوشمند فقط می توان طی ساعات کار بانک وجه دریافت و پرداخت کرد، ولی با عابر بانک مشتری می تواند در هنگام تعطیلی بانک نیز دریافت و پرداخت وجه را انجام دهد.

5 کارت بانک سپه (عابر بانک):

در این سیستم مشتری به یکی از شعبه های بانک سپه مراجعه کرده و کارت را دریافت و پس از تکمیل فرم دریافتی و ارائه آن به شعبه وجهی را برای افتتاح حساب تخصیص می دهد.

در این حساب فقط حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت افتتاح می شود.

⑥ سیستم SGB در بانک تجارت:

این سیستم برای انجام عملیات بانکی بسیار مناسب و ایده ال می باشد که هم اکنون در سیستم های رایانه ای بانک تجارت مورد استفاده قرار می گیرد.

این عمل امکان انتقال وجه از حساب مشتری را به صورت لحظه و آن لاین به سراسر ایران در کوتاه ترین زمان فراهم کرده و در برابر انجام این خدمات هیچ گونه هزینه ای از مشتری دریافت نمی شود.

امروزه یکی از عوامل تعیین مدیر موفق به حداقل رساندن انجام عملیات و هزینه می باشد که تقریباً در این سیستم رعایت شده است.

7 سیستم ATM در بانک ها: (Automated Teller Machine)

این سیستم مورد استفاده در بانک ها کاملاً مانند عملیات عابر بانک سپه عمل می کند با این تفاوت که در حال حاضر برخی از بانک ها مثل بانک ملی، کشاورزی و صادرات و ملت برای دارندة حساب، دستة چک سیبا، سپهر، جام و چک طلائی صادر می کند

8 سیبا، سپهر چک، جام و حساب جاری مهر:

هر فرد حقیقی یا حقوقی می تواند با افتتاح حساب از خدمات سیبا، سپهر کارت، سپهر چک، طرح جام و جاری مهر بانک کشاورزی استفاده کند.

در این حساب ها افراد می توانند حساب مشترک داشته باشند، به شرطی که هر یک حق برداشت داشته باشد و برای هر یک کارت جداگانه ای صادر شود.

شایان ذکر است که افتتاح حساب برای اتباع بیگانه با ارائه پروانه اقامت معتبر صورت می گیرد.

⑨ تلفن بانک:

تمامی بانک ها جهت ارائه خدمات بهتر به مشتریان خود اقدامات مهمی را از طریق تلفن بانک انجام داده اند. مشتری پس از افتتاح حساب می تواند از مسئولان شعبه، کد یا رمز ورود به تلفن بانک را تقاضا کند.

پس از ارائه رمز از طرف مسئولان شعبه، دارنده حساب می تواند در هر زمان از ساعات روز از طریق تلفن گویا آخرین مانده حساب و گردش عملیات بدهکار و بستانکار خود را از طریق نمابر یا تلفن دریافت کند.

گروهی معتقدند که تلفن بانک موجودی یک روز قبل را به مشتریان خود ارائه می دهد. در صورت صحت موضوع ، مسئولان وقت در سیستم بانکی باید تلاش کنند تا معضل عنوان شده را در اسرع وقت رفع نمایند.

10 یکسان سازی نرخ های بانکی:

تعیین نرخ های متفاوت در سیستم بانکی عاملی کاهنده برای اجرای عملیات بانکی مناسب است.

جهان الکترونیکی همواره در حال تحول سریع کالا، خدمات و تکنولوژی است تا بتواند نیازهای انسان را برآورده نماید. یکی از این نیازها کاهش هزینه است.

بانكداری الكترونيك ؛ تيغ دولبه فرصت و تهديد

✓ استقرار بانكداری الكترونيك يكي از مسایل مهمی است كه امروز از ضروریات صنعت نوین بانكداری به حساب می آید.

گسترش این روند برای بانكها هم يك تهديد است و هم يك فرصت.

بانكهایی كه در ارائه همگانی این گونه خدمات با شكست مواجه شوند در معرض خطر از دست دادن تعداد زیادی از مشتریان خود قرار خواهند گرفت و بانكهایی كه با سرعت به سوی ارائه و ارتقا خدمات برخط (Online) می روند فرصت آن را خواهند داشت كه مشتریان بیشتری جذب كنند، مناطق جغرافیایی وسیعتری را تحت پوشش قرار دهند و اعتبار خود را در رابطه با مشتریان افزایش دهند.

✓ در بانكهای پیشرو در خدمات بانكداری الكترونيك، كانالهای مختلف بانكداری با هم تلفیق و سیستمهای جزیره ای یکپارچه می شود.

پس، مدیریت اطلاعات و مدیریت ارتباط با مشتریان بهبود می یابد و رضایت مشتریان، صرفه جویی در هزینه ها و تولید درآمد بیشتر برای بانكها را به همراه خواهد داشت.

اما قبل از اینکه اقدام به ایجاد و پیاده سازی سیستم بانكداری الكترونيك شود، باید امکان پذیر بودن استقرار آن در شبکه بانكي مورد ارزیابی قرار گیرد، یعنی اطمینان داشته باشیم كه پروژه در محیطهای فنی، اقتصادی و مالی و نیروی انسانی می تواند فعالیت كند.

✓ امکان‌پذیری فنی در رابطه با در دسترس بودن سخت‌افزارها، نرم‌افزارها و آگاهی از چگونگی توسعه سیستم بانکداری الکترونیک برای جوابگویی نیاز کاربران است.

پیاده‌سازی بانکداری الکترونیک در کشورهایمانند کشور ما مستلزم وجود کلیه زمینه‌های فرهنگی و اقتصادی، سیاسی، تکنولوژیک و حتی آموزش به عنوان پیش‌نیاز می‌باشد.

در حالی که ضرورتاً کلیه خدمات نیز باید متناسب با ساختار سنتی و مدرن جامعه قانونی شوند تا سرمایه‌گذاری بر روی ایجاد این امکانات را توجیه نمایند و امکان موفقیت را افزایش دهد.

✓ به منظور بررسی این پیش‌نیازها امکان‌سنجی ایجاد بانکداری الکترونیک از لحاظ فنی، اقتصادی و نیروی انسانی با کمک نیروهای متخصص در حوزه‌های فناوری اطلاعات در کنار کارشناسان اقتصادی و بانکی ضروری می‌باشد.

از سوی دیگر تردیدی نیست که یکی از ضروریات ورود به بازارهای جهانی و عضویت در سازمان‌هایی نظیر سازمان تجارت جهانی، داشتن نظام بانکی کارآمدی است که بتواند با دقت، سرعت و با تکنولوژی هم‌سطح با بانک‌های پیشرفته دنیا به این بازارها وارد شود و زمینه تجارت کارآمد را برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان داخلی فراهم سازد در کشورهای پیشرفته دنیا مذاکرات بین خریدار و فروشنده، سفارش خرید، تهیه بیمه‌نامه، انتقال پول به صورت الکترونیک و حمل و نقل کالا براساس درخواست‌های الکترونیک است.

در این راستا تهیه زیرساخت‌های فنی موردنیاز بانکداری الکترونیک از ارکان اصلی و لازمه تحقق این امر می‌باشد.

در استفاده از خدمات بانکداری الکترونیک به موارد زیر توجه فرمائید:

پیش از انجام هرگونه تراکنش برخط یا ارسال اطلاعات شخصی مطمئن شوید که نقل و انتقال وجوه رمزنگاری شده است. (به نکته اشاره شده در مورد پروتکل SSL توجه فرمایید)
(مخفف عبارت Secure Socket Layer به معنای "لایه امن پروتکل")

مطمئن شوید که شما در وب سایت معتبری هستید. جاعلان الکترونیکی، وب سایت هایی با نام های مشابه و ظاهر گول زننده برای دریافت اطلاعات شخصی افراد راه اندازی می کنند.

در صورت امکان از گذرواژه های هوشمند که ترکیبی از حروف، اعداد و نشان ها هستند برای بالابردن امنیت کار استفاده نمایید و در بازه های زمانی مشخصی نسبت به تغییر این گذرواژه ها اقدام نمایید.
گذرواژه یا شماره شناسایی خود را در اختیار هیچکس قرار ندهید و از انتخاب گذرواژه هایی همچون شماره شناسنامه، اسم خود یا نزدیکانتان و... که با سادگی قابل حدس زدن می باشند خود داری کنید.

اعلامیه ها و هشدارهای مربوط به کارتهای اعتباری و بدهی بانک خود را مرتب بررسی کنید و اطلاعات مربوط به تراکنش های بانکی خود را کنترل کنید. بر این اساس می توانید صورت های مالی خود را با اطلاعات ارائه شده از سوی بانک مقایسه کنید و تفاوت های احتمالی را مشخص سازید.

خطاها و مشکلات احتمالی را گزارش دهید.

از نرم افزارهاي ضدويروس به روز استفاده كنيد. از فايل هاي اصلي اطلاعات رایانه خود نسخه هاي پشتیبان تهیه نمایید.

پس از اتمام کار بانکی خود در اینترنت رایانه را به حال خود رها نکنید یا فقط به بستن صفحه مرورگر خود اکتفا نکنید حتماً با استفاده از دکمه خروج از سیستم از سایت خارج شوید.

هنگام کار در بانک اینترنتی خود از سایر مرورگر ها استفاده نکنید.

هیچگاه اطلاعات شخصی خود را مانند کارت اعتباری یا شماره تامین اجتماعی خود را بدون آگاهی از اینکه چه کسی آنها را دریافت می‌دارد، چرا آنها به این اطلاعات نیاز دارند و چه برنامه‌ای برای استفاده از این اطلاعات دارند فاش نسازید.

فایل‌هایی که توسط افراد یا سایت‌های ناشناس ارسال می‌شوند را بر روی رایانه خود بارگذاری نکنید و بر روی لینک‌های ارسالی آنها کلیک ننمایید. گاهی وقت‌ها این کار باعث ورود ویروس‌ها یا ویروس‌های شبه نرم‌افزار به رایانه شما می‌شود که باعث حذف یا تغییر اطلاعات رایانه شما می‌شود.

قوانینی وجود دارد که از مشتریان در مقابل تراکنش‌های غیرمجاز حمایت می‌کند نظیر تراکنش‌هایی که در بانک‌های اینترنتی یا دستگاه‌های خودپرداز صورت می‌گیرد.

با رعایت نکته‌های ذکر شده در بالا می‌توانید از خود در برابر دام‌های بالقوه‌ای که بر سر راهتان وجود خواهد داشت حفاظت کنید و مطمئن شوید که تجربه‌ای بسیار امن و لذت‌بخش را از کار با یک بانک اینترنتی به دست خواهید آورد.

نتیجه گیری:

کشور ایران با توجه به پتانسیل های بالای اقتصادی و صنعتی می تواند با توجه و توسعه به زیر ساخت های تجارت الکترونیک و بانکداری الکترونیک ضمن همسو شدن با کشورهای پیشرو در این صنعت با کاستن از هزینه تولید و خدمات بانکی موجب صرفه جوئی میلیاردها ریال شود.

اقدامات اخیر در گسترش خطوط دیتا و استفاده از خدمات موبایل که به تازگی مورد توجه بانک ها قرار گرفته است هرچند محدود، ولی تاثیر به سزائی در کاهش ترافیک، آلودگی هوا و... دارد.

بر اساس مطالعات اخیر استفاده از موبایل برای پرداخت قبوض، آب و برق و... به جای حضور فیزیکی در بانک ها سالانه بیش از دویست میلیارد تومان صرفه جویی مالی نصیب مردم خواهد کرد.

آن کس که بداند و بداند که بداند
با اسب شرف گنبد گیتی بجهاند

وان کس که نداند و بداند که نداند
آخر خرکی لنگ به منزل برساند

وان کس که نداند و نداند که نداند
در جهل مرکب ابدالدهر بماند

مردم کشورهای پیشرفته
يك عمر زندگي ميکنند به امید اینکه يك روز خواهند مرد

مردم کشورهای جهان سوم
هر روز ميميرند به امید اینکه يك روز زندگي خواهند کرد

پایان